

Bewonersprotest vertraagt bouw

Niemand wil windmolens in de woonwijk

Groene energie is mooi, maar niemand wil een windmolen voor z'n huis. Veel plannen voor nieuwe windmolens lopen stuk op bewonersprotesten. Ook in de Utrechtse wijk Lage Weide komen de burens in opstand.

Door onze correspondent
ENZO VAN STEENBERGEN

UTRECHT. Jan Sakko wijst door zijn raam naar het Utrechtse industrieterrein Lage Weide, net over het kanaal voor zijn huis. Acht tot veertien windmolens moeten daar over een paar jaar verrijzen. Stuk voor stuk 100 meter hoog, met wieken van 40 tot 50 meter.

„Dat is hoger dan de Utrechtse Domtoren”, zegt Sakko. Hij richtte het bewonersplatform ‘Burens van Lage Weide’ op. Al meer dan duizend omwonenden betuigden hun steun. Straten rond het geplande park hangen vol posters: ‘Geen windmolens tussen woonwijken!’ Sakko: „Als die windmolens nu echt wat oprichten... Maar ze brengen in mijn ogen vooral overlast.”

Het plan voor de windmolens is eind vorig jaar gepresenteerd door bewonersinitiatief Energie-U, met steun van de gemeente. Er zijn twee mogelijke varianten. Een met acht en een met veertien windmolens. De eerste variant kan circa 16.000 huishoudens van stroom voorzien, de tweede zo'n 19.000 huishoudens. Kosten: 30 tot 40 miljoen euro, waarvan 20 procent gefinancierd moet worden door bedrijven en omwonenden via aandelen en obligaties. Zij gebruiken vervolgens ook de groene stroom van de molens en delen in de winst.

Energie-U wil jaarlijks 160.000 euro winst reserveren om de leefbaarheid in de omringende wijken te verbeteren. Voorzitter Saskia Kluit: „We hebben er expres voor gekozen om geen afgerond plan te presenteren, zodat we nog in gesprek konden met buurtbewoners. We hebben nog niet eens bepaald waar en hoeveel molens er precies komen te staan op Lage Weide. Maar de dialoog werd nooit een dialoog.”

Al snel ontstond er rumoer in de wijken Zuilen, Op Buuren, Maarssebroek, de Schepenbuurt, Lage Weide en Leidsche Rijn. Er kwam een website, een speciaal protestlied, bewoners kregen folders met verontroostende informatie in de brievenbus. Meer dan duizend mensen slopen zich aan bij ‘Burens van Lage Weide.’ Ze zijn bang. Voor geluidsoverlast, slagschaduw in hun huizen, slaap- en gezondheidsproblemen en waardedaling van hun huizen. Maar Energie-U verzekert dat alle overlast binnen de wettelijke normen blijft.

De ‘Burens’ gaan verder dan protesteren alleen. Het bewonersplatform rekende het windpark ook door in een eigen financieel model, waaruit het concludeert dat er een te positief beeld is geschetst van de opbrengsten. Energie-U stelt dat deze berekening „deels niet transparant” is en op punten onjuist. Maar volgens de ‘Burens’ gebruikt Energie-U productiecijfers voor het windmolenpark, die in heel Nederland niet gehaald worden. Sakko: „Op Lage Weide is de wind luw. Daardoor zullen volgens ons slechts 10.000 tot 14.000 huis-

houdens stroom krijgen, ongeveer zes tot acht procent van het Utrechtse totaal. Duurzame energie heeft zo'n goed imago in Nederland dat partijen niet meer kritisch kijken. Deze windopbrengsten zijn op Lage Weide onmogelijk te halen. Daar hoor je de wethouder uiteraard niet over.”

„Heel herkenbaar”, zegt Geert Bosch over het protest. Hij is directeur van adviesbureau Bosch & Van Rijn, gespecialiseerd in duurzame energie. Het bureau stelde een ‘projectenboek windenergie’ op. Daaruit blijkt dat tussen 2011 en 2020 in Nederland 237 plannen zijn voor grote en kleine windmolenparken op land. Naar schatting zal bijna de helft van de plannen stuklopen, onder andere vanwege lokale weerstand. Protest kan dus lonen. Bosch: „Bij vrijwel elk project is er sprake van bewonersprotesten. In ons land is bijna iedereen positief over windenergie. Totdat het dichtbij komt. Dan zijn mensen bang voor de gevolgen.”

Opstanden als in Utrecht zullen nog veel vaker voorkomen, verwacht Bosch. Hij somt op: het ministerie van Infrastructuur en Milieu wil in 2020 6.000 megawatt windenergie op land hebben. Nu staat er nog maar 2.200 megawatt. Ter vergelijking: windpark Lage Weide levert maxi-

‘Utrecht wil over achttien jaar klimaatneutraal zijn’

Wethouder Mirjam de Rijk

maal 28 megawatt op. Bedrijventerreinen zijn aangewezen als geschikte locaties om meer parken te bouwen. Daar zullen dus veel meer parken gepland worden. En eerder waren er al enorme protesten in bijvoorbeeld Urk en Drenthe, waar in een open veld een windmolenpark werd gepland.

Wethouder Mirjam de Rijk (GroenLinks) van Utrecht blijft het plan steunen. „Het verzet komt natuurlijk niet onverwacht”, zegt ze in haar werkkamer op het stadhuis. „Maar Utrecht wil over achttien jaar klimaatneutraal zijn. Daar hebben we dit windpark voor nodig. Natuurlijk los je het globale energievraagstuk niet op met dit windpark, maar je draagt er in ieder geval aan bij. Ieder kan zijn verantwoordelijkheid nemen.”

De gemeenteraad – die uiteindelijk moet beslissen of het park er komt – wil nu een onafhankelijke rapportage over de cijfers en mogelijkheden op Lage Weide. Onderzoek moet meer duidelijkheid bieden.

In haar huis in het centrum van de stad laat Saskia Kluit een plaatje zien op de website van de NASA. Een animatie van de Noordpool in 1980 en 2020. De omvang slinkt zeker twee keer in omvang als ze haar muis beweegt. Ze kijkt strijdvast naar het scherm: „Dáár gaat het om. Ik kan toch later niet tegen mijn kleinkinderen zeggen: ‘We wisten best dat de poolkappen aan het smelten waren en dat bijvoorbeeld Bangladesh overstroomde, maar we vonden het niet zo belangrijk’.”

Jan Sakko: „Iedereen is voor duurzame energie, maar de windstroom van Lage Weide vervangt ons fossiele brandstofgebruik niet. En vergis je niet, dit komt heel dichtbij als je hier woont.”

Windmolenbouwer in moeilijkheden

Het Brabantse staalbedrijf Smulders Groep heeft gisteren uitstel van betaling aangevraagd. Het bedrijf, waar ruim 1.100 mensen werken, kwam in de problemen nadat de aanleg van een aantal grote windparken werd uitgesteld vanwege de crisis. Het bedrijf dat onder andere masten en funderingen voor windmolens bouwt, boekte bovendien zware verliezen op twee windenergieprojecten in de Noordzee. Smulders was tot voor kort betrokken bij de bouw van meer dan de helft van alle windmolenparken in de Noordzee, maar verloor terrein aan concurrerende bouwers uit Duitsland en China. De Smulders Groep, met een omzet van rond de 250 miljoen euro in 2010, werd twee jaar geleden door de familie Smulders verkocht aan Bencis Capital Partners. Op dit moment wordt overlegd met banken en aandeelhouders om een faillissement te voorkomen en een doorstart te maken.

Een windmolenpark van energieconcern Essent in het Groningse Eemshaven. Foto Sake Elzinga